

SOSIOLOGISK POLIKLINIKK
RAPPORT 14-3

Ref 12/46010

Evaluering av Trondheim
kommunes kulturfond

Lisbeth Elvira Levang
Marianne Skaar
Eli Smeplass
Thomas Ueland Torp
Aksel Tjora

SOSIOLOGISK POLIKLINIKK
POST@SOSPOL.NO • TLF: 918 97 611
BRATTØRGT 8 • 7010 TRONDHEIM

Forord

Sosiologisk Poliklinikk har gjennomført en evaluering av Trondheim kommunes kulturfond i november og desember 2014, og herved rapporteres fra vårt arbeid. Sosiologisk Poliklinikk har hatt stor glede av arbeidet og takker for oppdraget.

Vi vil takke alle kulturaktørene som stilte opp til intervju enten ansikt-til-ansikt eller på telefon (listet opp i vedlegg 2) og Roald Birkelund som har bistått med innspill underveis.

Oppdraget har blitt gjennomført av Lisbeth Elvira Levang, Marianne Skaar, Eli Smeplass, Thomas Ueland Torp og Aksel Tjora. Sistnevnte har vært prosjektleder og står ansvarlig ovenfor oppdragsgiver for prosjektets kvalitet.

Trondheim, 19/12 2014

Aksel Tjora

Innholdsfortegnelse

FORORD	1
INNHALDSFORTEGNELSE	2
1. VALG AV TILNÆRMING (METODE)	3
1.1. Datagenerering og utvalg	3
1.2. Analyse	3
1.3. Rapporten	4
2. RESULTATER	5
2.1. Legitimitet	5
2.2. Nettverk	6
2.3. Arrangørkompetanse	7
2.4. Bredder	8
2.5. Frivillighet	9
2.6. Synlighet	10
2.7. Tilskuddets betydning	12
2.8. Eftervirkninger	13
2.9. Søknadsprosessen	14
2.10. Fondets tilgjengelighet	17
2.11. Fordeling av midler	18
2.12. Endringsforslag	20
3. AVSLUTTENDE DISKUSJON: KULTURFONDETS DIMENSJONER	22
REFERANSER	23
VEDLEGG 1: INTERVJUGUIDE	24
VEDLEGG 2: LISTE OVER INTERVJUEDE AKTØRER	25

1. Valg av tilnærming (metode)

Det finnes en rekke ulike metodiske tilnærminger til brukerevaluering. Ofte vil en benytte (kvantitative) surveyundersøkelser med spørreskjemaer som fylles ut av deltakere. Problemet med slike undersøkelser er at de gjerne genererer alt for generelle og unyanserte data, hvor grunnlaget for ulike erfaringer blir utydelig. Det kreves også et stort antall svar, i alle fall mer enn 100 og det forutsetter at svarkategorier kan utvikles for eksempel på bakgrunn av tidligere undersøkelser. I dette tilfellet benytter vi en kvalitativ tilnærming ved bruk av dybdeintervjuer og *stegvis-deduktiv induktiv (SDI) metode* (Tjora 2012), hvor vi ”jakter etter” nyanserte og konkrete erfaringer av et strategisk bestemt utvalg deltakere.

1.1. Datagenerering og utvalg

For å generere nyansert informasjon har vi benyttet *fokuserte dybdeintervjuer*, det vil si intervjuer som er semistrukturert i formen (tillater konkrete fortellinger) men holdt til de ulike temaene (se intervjuguide, vedlegg 1). Intervjuene er foretatt delvis ansikt-til-ansikt og delvis ved bruk av telefon. I alle tilfeller har vi benyttet lydopptak av intervjuene, og transkribert dette.

Vi har valgt ut deltakere til intervju fra liste gitt fra kommunen over mottakere siden opprettelsen av fondet. Disse kan deles i idrettsaktører, profesjonelle kulturarbeidere (fra starten), senere kulturnæring og frivillig kulturliv. I tillegg er mottakere både store foretak (som NTNU) og mindre aktører, som små teatergrupper og enkeltpersoner. Enkelte har fått gjentatt støtte, gjerne også flerårig (som Ilsvika Atelier). Vi har plukket ut 30 mottakere (se vedlegg 2), fordelt på idrett, prof-kultur, kulturnæring og frivillig kultur til våre intervjuer, og med en bredde når det gjelder størrelse. Vi har vært opptatt av å inkludere mottakere som jevnlig har fått støtte (og særlig til flerårige tiltak), samt rekruttere en bredde når det gjelder kulturuttrykk.

1.2. Analyse

I analysen har vi benyttet en empirinær koding (i følge SDI-tilnærmingen) hvor vi endte opp med 286 detaljerte koder. Dette arbeidet er gjennomført ved bruk av analyseprogrammet HyperRESEARCH hvor vi indentifiserer temaer fra intervjuene induktivt. Disse kodene ble deretter kategorisert til 12 kategorier:

- Frivillighet
- Legitimitet
- Betydningen av tilskuddet
- PR
- Arrangørkompetanse
- Søknadsprosessen/behandlingstid
- Nettverk/Knutepunkt
- Bredde
- Tilgjengelighet og synlighet (for aktørene)

- Fordeling
- Ettervirkning og effekt (ringvirkninger)
- Forbedringsforslag/tilbakemeldinger

Disse kategoriene danner utgangspunkt for de 12 påfølgende kapitlene.

1.3. Rapporten

Rapporten er organisert i videre i 12 små analytiske resultatkapitler, som drar opp de generelle argumentene innenfor hvert tema og som også bruker sitater fra intervjuene. Siden en del av aktørene hadde interesse av å kunne være anonyme, har vi brukt sitater uten opphavsperson/institusjon. Vi mener dette er forsvarlig nok, siden det er fondet det er snakk om her, og ikke aktørene. I mange sitater kommer det fram hva slags aktør som uttaler seg.

2. Resultater

De påfølgende 12 kapitlene skisserer tematisk tilbakemeldinger til fondet ut fra intervjuguide benyttet i de 30 fokuserte dybdeintervjuene. Dette er 12 induktiv framkomne kapitler som besvarer evalueringens spørsmål, noen helt direkte (for eksempel temaet *bredde* som er eksplisitt spurt om og som utgjør et kapittel), mens andre mer implisitt (for eksempel temaet *legitimitet* som ikke er et eget spørsmål i det opprinnelige oppsettet). Poenget med det induktive designet er å gjøre det mulig å komme opp med momenter knyttet til fondet som ikke i utgangspunktet var tenkt på av oppdragsgiver og oss som oppdragstaker. Dette gir muligheten for en mer nyansert tilbakemelding.

2.1. Legitimitet

Støtte fra kulturfondet innebærer et samarbeid med kommunen, som ser ut til å være svært sentralt i tillegg til det finansielle bidraget. Kommunen som bidragsyter fungerer på mange måter som en legitimering av prosjektet eller arrangementet. Det blir et "godkjent-stempel" som signaliserer til andre finansieringskilder (både private sponsorer og offentlige aktører) at det er bra nok kvalitetsmessig til å satses på. Kredibilitet eller anerkjennelse blir oppfattet på to måter, enten i form av legitimering og aksept fra andre kulturaktører, eller som en indre legitimering eller bekreftelse hos den enkelte aktør om at deres opplegg har tyngde og kvalitet. Sistnevnte har ringvirkninger som trygghet, motivasjon og vilje til å satse.

Den økonomiske støtten er en side av saken som har veldig stor betydning for oss, og vi er veldig ydmyke når det gjelder finanser, både stor og liten støtte har enorm effekt på hva vi får til å gjøre. Det andre er at vi også gjerne vil ha med Trondheim kommune på laget vårt. Det er veldig viktig vi har et fint samarbeid.

De ulike mottakerne formulerer på ulikt vis hvordan denne legitimeringen oppfattes:

Å kunne vise til støtteforpliktelse er et bevis på at det er et seriøst prosjekt.

Å kunne vise til samarbeid med kommunen gav prosjektet tyngde.

En viktig bidragsyter knyttet til å tydeliggjøre at det ikke bare er et prosjekt vi ønsker, men også noe kommunen ønsker. Som igjen gjør det lettere å få med private aktører.

Pengene fra kulturfondet er viktig i den forstand at det [utløser] andre midler.

Når det offentlige er villige til å ta sjanser, får du også aktører fra det private som er villige til å satse litt

Det gir kredibilitet (cred) å ha en så tung samarbeidspartner

For aktørene handler anerkjennelse og legitimitet om at kommunen viser dem tillit, at de har stor nok tro på prosjektet til å bevilge store midler fra kulturfondet, og at dette øker prosjektets status i relasjon til andre, for eksempel private sponsorer. Uttalelsene viser dessuten at aktører som mottar støtte fra kommunen har stor respekt¹ for kommunen som kompetent vurderer av relevans for økonomisk støtte og som støttespiller utover dette.

---

¹ En takknemlighet for støtten vil også spille inn her: Man setter pris på støtten og vil dermed være positivt innstilt til støttespilleren. Rosende ord om kommunen må leses med dette forbehold.

2.2. Nettverk

Et viktig aspekt ved kulturfondets arbeid er samarbeidet med aktørene og som skaper gode nettverk i kulturfeltet. På spørsmål om nettverkets betydning opplyser de fleste aktørene i undersøkelsen at nettverket inn mot kommunen har vært viktig i forbindelse med søknader og gjennomføring av arrangement/prosjekt. Rådmannens fagstab for kultur og næring og kulturkomitéen tar initiativ og informerer forskjellige aktører om mulighetene ved å søke gjennom fondet. Videre skapes det dialog som en konsekvens av dette nettverket som også setter forskjellige kulturaktører i kontakt med hverandre. På den måten gir kontakten med kommunen nye muligheter for også å utvikle samarbeid aktørene imellom. Kommunen blir et viktig knutepunkt mellom forskjellige kulturaktører og bidrar på flere måter til integrering av nye søkere til kulturfondets midler. Her er hovedinntrykket at kommunen tidlig er aktivt ute med informasjon om mulighetene til å søke midler fra kulturfondet.

Vi hadde tidligere søkt om midler fra kommunen, så vi ble gjort oppmerksom av kommunen på denne støtteordningen, og så ble vi satt i kontakt med en annen virksomhet som har fått støtte fra dem.

Vi fikk jo en ganske fin kontakt både før og etter, og en veldig fin kontakt med bydrift som hjalp oss med praktiske ting som både utstyr, og utlån av slike ting som festningen. De var veldig behjelpelig, og da er jo kommunal delfinansiering veldig viktig, for der får vi også en sånn en at dette er vårt arrangement hos de kommunalt ansatte, og det kommer veldig mye bra ut at dette altså.

Vi kom i kontakt om støtte fra kulturfondet gjennom dialog. Vi har mottatt støtte fra kommunen i 20 år. Har vi prosjekter vi ønsker å utvikle tar vi møte med dem og diskuterer frem løsninger. De har et nettverk det er viktig for oss å utnytte oss av. Så det er pågående dialog som foregår med ujevne mellomrom – det er prosesser i gang hele tiden.

Det er veldig lave terskler for å snakke med politikere opp til Rita Ottervik. Det sier litt om Trondheim kommunes engasjement for teater.

Det har jo vært tettere samarbeid med kommunen i hvert fall, så det er klart det er jo en effekt i seg selv da at vi blir bedre kjent med de som er i det kommunale apparatet da, og bli bedre kjent med de støtteordningene.

Også er det viktig at rådmannens fagstab kjenner til hva vi planlegger sånn at hvis andre aktører planlegger noe kan de sette oss i kontakt med hverandre. Så det blir jo ett knutepunkt på mange aktører i byen som tar kontakt med rådmannens fagstab, og da er det viktig at de vet hva vi gjør.

Det ga muligheter for oss til å bygge ut nettverket, muligheter til å fortelle om konseptet og det var en legitimering av seriøsiteten av konseptet.

Disse midlene utløser noe mer, de utløser et engasjement og en dialog og en konsultasjon mellom oss og kommunen. Både politisk og på embetsnivå, som gjør det mye mer verdifullt enn de pengene, selv om de pengene er viktige.

Flere mottakere endrer taktikken sin når de søker midler, og opplever at dialogen korter ned behandlingstiden for søknader ettersom fagstaben gir tydelige rammer for hvor mye midler som er realistisk å få gjennomslag for. Flere nevner også kontakt med ordføreren som en viktig del av kontakten med kommunen. Dette gir et bilde av et dynamisk forhold mellom mottakere og forvaltere i kommunen. Kommunen blir beskrevet som

synlig og tilstede, og i flere tilfeller blir relasjonene til kommunen beskrevet som like viktig som midlene i seg selv:

Nei [det er ikke bare midler det er snakk om], relasjoner er jo like viktig, og at det er noen som heier og vil, og at vi får noen til å klippe snora, og at de kommer, ordfører og fylkesordfører og de samler seg om festivalen og ville komme på åpningsarrangement og så videre. Det er viktig! Utrolig viktig. Og at de bruker av både kunnskapen sin og gir oss gode relasjoner inn mot dem som kan bidra til å få til dette her i et samarbeid - bysamarbeid rett og slett.

Trondheim kommune kan også bidra til å synliggjøre arrangementer gjennom å vise interesse ved å delta på arrangementer hvor også andre støttespillere og sponsorer får et inntrykk av at kommunens engasjement fungerer som en form for godkjenning av prosjektet;

Og de støttet også opp om sponsoring. Trondheim kommune var tilstede da vi hadde sponsortreff. Så vi tenkte litt sånn som det var under Olavsfestdagene, jubileet, vi kopierte litt den tankegangen. Også da var Trondheim kommune sterkt inne med sponsorene for å markere hvor viktig dette var for byen.

En aktør mener det var utslagsgivende for prosjektet at Trondheim kommune gjorde at de fant de riktige kontaktene å snakke med når de skulle gjennomføre forskjellige arrangementer i bybildet, og at den tette dialogen med kultursektoren var avgjørende for at de i det hele tatt fikk gjennomført prosjektet. Videre blir betydningen av at kommunen selv har et eierskapsforhold til arrangementene de støtter løftet frem. Integreringen mellom søker og rådmannens fagstab virker som en katalysator for enda mer dialog, og oppleves som positivt av mottakerne. Det er allikevel i hovedsak et mindretall av idrettsarrangementene som beskriver en slik dialog, noe som kan henge sammen med at de fleste arrangementene innenfor idrett er engangssøknader.

2.3. Arrangørkompetanse

Et aspekt som kommer frem hos flere av aktørene som oppgir at de har begrensede ressurser og/eller som drifter med stor grad av frivillighet, er at de har fått økt sin arrangørkompetanse gjennom arbeidet med de prosjektene. Felles for disse er at de ikke tidligere har erfaring med store arrangement; men tildelingen fra Kulturfondet har bidratt til denne muligheten. Det er mange positive tilbakemeldinger på fondet:

Det bidrar til økt arrangørkompetanse i bykjernen.

Det har jo gitt oss litt tro på at vi kan klare å arrangere et såpass stort arrangement.

«Vi har fått prøvd ut hvordan vi kan, hvordan vi fungerer som en organisasjon for å få planlagt og gjennomført store prosjekter i egen regi. Vi har fått større kompetanse i hvordan skal vi gjøre det, hvor mye vi kan gape over, økonomi, budsjetter, søke penger, men også det her med de kunstneriske dimensjoner.

Det har jo vært den viktigste biten i utviklingen av organisasjonen, fra å være en veldig sportslig organisasjon til å bli en ordentlig arrangementsorganisasjon som favner hele spekteret»

Arrangørkompetanse kan sies å være både noe som organisasjonen har tilegnet seg, men også en ferdighet enkeltpersonene som har arbeidet med arrangementet har etter endt gjennomføring. For organisasjonen vil dette kunne innebære at de besitter en kompetanse til å gjennomføre lignende prosjekter ved en senere anledning. Det at de har

fått til et vellykket stort arrangement kan gi trygghet og selvtillit. En idrettsaktør trekker frem at de har utviklet seg til å bli en ”ordentlig arrangementsorganisasjon”, og viser med dette at de har fått på plass det apparatet som er nødvendig for lyktes. Flere av idrettsaktørene påpeker at erfaringene fra arrangementet de fikk støtte til har gjort at de tar sikte på å arrangere større mesterskap i årene som kommer.

Når det gjelder enkeltpersonenes arrangørkompetanse, er dette en ferdighet som kan benyttes også i andre sammenhenger utenfor den aktuelle organisasjonen. Dette gjør, som en av aktørene nevner, at flere i byen har kompetanse som kan være ressurser i organiseringen av store arrangement, både frivillig og profesjonelt. Individuell selvtillit kan også være med på å skape en lyst til å bidra i arrangering i andre sammenhenger.

2.4. Bredde

For å evaluere bredden i kulturfondet må vi først avklare begrepet. Bredde handler om å ha et tilgjengelig tilbud som når ut til mange, men dette kan forstås på ulike måter. På den ene siden kan bredde oppnås ved å satse på aktører som når ut til et stort publikum (populærkultur eller såkalt breddekultur), men på den andre siden vil også bredde oppnås ved å satse på mange aktører med smalere tilbud som til sammen utgjør et bredt mangfold (nisjekultur). Kulturfondet fanger gjennom sine tildelinger opp et bredt spekter av kulturtilbud, som dekker begge disse forståelsene av bredde. Flere innspill tar opp spørsmålet om bredde:

Jeg ville bort fra det [smale], jeg ville at festivalen skulle være veldig mangfoldig og bred på repertoar.

Jeg tror det er veldig viktig at kulturfondet blir brukt på denne typen [idretts]arrangementer, for det samler veldig mye folk.

Det er produktet som er avgjørende, det er ikke så avgjørende med publikumstall. Klart det er viktig, vi skulle gjerne hatt fullt hus, men det er ikke derfor vi er her.

En stor andel av aktørene legger vekt på at de når ut til et stort publikum med prosjektene sine, selv om de ikke er typiske breddeaktører. Særlig idrettsaktører påpeker at det er viktig at arrangementene deres blir støttet fra Kulturfondet, nettopp fordi de når ut til så mange. Noen trekker frem at de med prosjektet ønsker å åpne opp kulturuttrykk som assosieres med ”smal” kultur og dermed nå ut til flere; både gjennom å gjøre det smale mer tilgjengelig, men også ved å inkludere og tilby det som kan anses som populærkultur som treffer bredt. Enkelte aktører, som gjerne bruker begrepet nisjekultur om sin egen aktivitet, understreker at det kunstneriske produktet er viktigere enn å nå ut til mange, selv om de ønsker seg større publikum. De tilbyr en form for nisjekultur som ikke nødvendigvis favner bredt, men som likevel er med på å gi bredde i kulturtilbudet i Trondheim.

Som listen over mottakere av Kulturfondet viser, ligger det en vid definisjon av begrepet ”kultur” til grunn for tildelingene. Dette bidrar til å skape bredde, men man er også avhengig av at potensielle søkere har den samme vide forståelsen av begrepet.

Bredde er avhengig av at det kulturelle mangfoldet vet at kulturfondet finnes og at de som skal behandle søknaden setter pris på dette mangfoldet.

Kanskje ordet ”kulturfondet” er noe man burde ha revurdert fordi jeg tror jo det favner mye bredere enn... Jeg tror nok at en del særlig innenfor idretten ikke ser mulighetsrommet i et sånt type fond.

Det ligger et lite spenningsfelt der mellom et klassisk kulturbegrep og forskning og kunnskap og kunnskapsformidling. Så det er bra at kommunen ikke bryr seg om den gamle tolkningen av begrepene.

Aktører som kan skape mangfold må anse seg selv som mulige mottakere av støtte for at de skal søke, og de må i tillegg være klar over at kulturfondet eksisterer. Noen aktører påpeker at navnet på fondet kan gjøre at det oppfattes som smalere enn det det er, og at navnet ikke tydelig nok viser at det favner alle områdene i det utvidete kulturbegrep, som det er ment å kunne støtte. Det er særlig aktører som gjerne ikke assosieres med det klassiske kulturbegrepet, som for eksempel idrett, som trekker frem dette. En av aktørene som driver med forskningsformidling understreker at de er svært fornøyd med at Trondheim kommune har en vid definisjon av begrepet kultur, som også inkluderer forskning og forskningsformidling. Selv om kommunen har en bred forståelse av begrepet i behandlingen av søknadene til kulturfondet, er man altså også avhengig av at potensielle søkere er klar over dette.

2.5. Frivillighet

Mye av fonders tildelinger går til organisasjoner og arrangementer som kjennetegnes av små profesjonelle staber (gjerne i deltidsstillinger) og et stort frivillig apparat. Både festivaler og idrettsarrangementer er typiske slike. Dette betyr at fondet, selv når det går inn i en profesjonell administrasjon, støtter opp om frivillig drevet aktivitet. Særlig typisk for store arrangementer er at de planlegges i god tid, gjerne gjennom hele året, og støttes av et stort korps frivillige under selve gjennomføringen. Mange støttemottakere er opptatt av hvordan fondet støtter oppom aktivitet som i stor grad er preget av frivillighet:

Vi har vel to i hele organisasjonen når vi gjennomfører dette, og så er det en 60% stilling knyttet til selve arrangementet da, når vi kjøper tid gjennom [å leie inn sikkerhetspersonell]. Ellers så er det bare frivillige.

Organisasjonsmessig så [er vi et] AS, [ ] men nettverket og gjennomføringen er jo helt avhengig av frivillighet. [...] Noe av måten vi ser at vi kan gi synergier utover at arrangementet har en egenverdi i seg selv, er jo at vi har jobbet mye med modeller for at hele festivalen skal gi merverdi for andre felt. Det vi ser på her er at vi jobber tett opp mot idrettslag når det gjelder frivillighetsarbeid, det er dugnadstimer som kommer økonomisk til gode tilbake til idrettslagene, og også korps.

Det er jo en stor dugnadsjobb da, det er masse bord som må skaffes, en svær hall vi må arrangere det i, det er masse dommere som skal finnes, mange frivillige til alle mulige slags oppgaver.

Mye av arbeidet som ligger til grunn er frivillig, for å samle inn [museumsgjenstander]. Så ta inn mange av medlemmene i mosaiske trossamfunn for å finne ut hvem som er på bildene.

En del av dette ”event-baserte” kulturfeltet er også preget av endring over tid, ikke minst en profesjonalisering (Røstad 2014) og vekst, hvor også økonomien må sikres bedre på grunn av større forpliktelser.

Første årene ideelt drevet i alle funksjoner. Vokste seg stort, vanskelig å få folk til å bidra på nivået som trengtes rent frivillig. Nå i alle fall symbolsk honorert. Bransjen er nå aktivt med i prosjektet. Mange dugnadstimer legges ned. Planleggingsmøter, åpne fagmøter.

Grensen mellom det profesjonelle og det frivillige er dynamisk både ved at profesjonelle gjør frivillig arbeid, og ved at frivillig baserte arrangementer vokser seg store og trenger en mer kontinuerlig organisering. Denne dynamikken skjer uavhengig av fondet, men fondet muliggjør ved støtten å bidra til å utvikle profesjonelt og lønnet kjernepersonell i for eksempel festivaler og idrettsarrangementer.

Aspektet med frivillighet har ikke vært et sentralt punkt i denne evalueringen, fra starten, men vi ser klart at kulturfondets midler kommer svært mange til gode ved t det kanaliseres til arrangemeter som involverer mange frivillige.

2.6. Synlighet

Bevilgning fra kulturfondet har bidratt til større tyngde i mange arrangementer, eller at arrangementene har kunnet bli gjennomførbart i det hele tatt. På spørsmål om kulturfondstøtten har gitt større synlighet i media og mer generelt, er svaret tydelig ”ja”, men ikke på en direkte måte. Snarere er det tydelig at støtten gjør det mulig å sette i gang større og mer synlige arrangementer og prosjekter. Særlig er dette relevant for redaksjonelle presentasjoner i dagspresse (som Adresseavisen), siden mediene lettere tiltrekkes de største arrangementene.

For de to første prosjektene fikk vi egentlig veldig god pressedekning, flere tosidige bilag i Adresseavisa. På det første prosjektet, to sånne dobbelttoppslag i Adressa, så det var redaksjonell dekning av prosjektene. Pluss at vi satt inn et par sånne vanlige annonser.

Hvis vi hadde fått [arrangementet] til [uten støtte fra kommunens kulturfond] så ville det sannsynligvis blitt i mye mindre skala, så jeg tror nok at det da hadde blitt mer en liten notis i Adressa. Så jeg er helt sikker på at den bevilgningen fra kulturfondet har gitt prosjektet større tyngde, mer gjennomslagskraft og mer oppmerksomhet.

For idrettsarrangementer er konkurransen mellom ulike arrangørbyer viktig, og oppmerksomhet rundt vellykket organisering internt i grenen har stor betydning. Denne oppmerksomheten fra idrettsgrenens organisasjoner vil i tillegg gi grunnlag for medieoppslag.

[Fondet er viktig for] kommunikasjon, markedsføring både i media og andre steder, men [...] ikke minst [for å sikre at] Trondheim skal være en god arrangør og vi skal være på listen over topp arrangører i Norge og verden hvert eneste år.

Når vi får priser og særdeles god omtale fra det internasjonale skiforbundet, både i 2013 og 2014 har vi fått første siden i Adressa dagen etter arrangementet og det har blitt avviklet med suksessformel på begge deler. Svære oppslag i 2014, så publisitet, Ja! Voldsomt.

Vi har fått økt oppmerksomhet [og] omtale, så arrangementet har blitt forsterket. Og det er fordi Trondheim og Trøndelag er det viktigste langrennsmiljøet kanskje i verden sant. Og det er en sånn interesse rundt det som vi åpenbart har merket da i Trondheim. Så det har vært viktig for oss, veldig viktig.

Oppmerksomhet handler derfor ikke bare om massemediene som kommunikasjon og informasjon til potensielt publikum, men også som et verktøy for å generere positive fortellinger om arrangementet som rettes mot aktører innenfor for eksempel idrettsgrener nasjonalt og internasjonalt.

For mindre idrettsgrener kan fondstøtten synliggjøres internt i miljøer i Norge, at Trondheim kommune anerkjenner aktiviteten som drives. Dermed er det ikke bare PR til aktørene, men også til Trondheim kommune som aktiv bidragsyter til spesifikke kulturfelt, som kanskje i andre kommuner ikke får tilsvarende støtte og oppmerksomhet.

[Tildelingen har gitt økt oppmerksomhet] internt i Golfnorge [..]. Trondheim kommune fikk en del cred for å være bidragsyter for å si det sånn. Så i golfnorge fikk det veldig mye oppmerksomhet.

Regionale medier er dessuten ikke bare opptatt av arrangementer, men vil også kunne lage oppslag på bakgrunn av selve støtten som blir gitt: Kulturfondstøtten som sådan kan bli en sak for mediene. Innenfor teaterfeltet snakker våre informanter om en form for ”hype” som oppstår rundt et prosjekt som får støtte. I andre sammenhenger peker støtten på at ”ting er på plass”:

Kommunen er med, og de tar jo et grep fordi kommunen i Ramallah som de samarbeider med, deltar, da får man økt oppmerksomhet ved at kommunen er med og finansierer der. De vet at de stiller opp, at ting er på plass der nede. Så vi har fått mer oppmerksomhet slik på grunn av støtten, i tillegg til media.

Bruk av penger på PR (”promo”) direkte oppfattes ulikt av de forskjellige aktørene innenfor kulturfeltet.

Vi bruker jo mye tid på å promotere. NRK har vært med oss ned flere ganger. Når vi vet vi ha tilskudd så trykker vi til på markedsføring og profilering.

Promotering er en kjempeutfordring, du står litt skviset mellom å skulle bruke midler på det faglige/produksjonen, men hvis du ikke får noen til å komme dit og folk ikke vet om det, så er du jo nesten like langt igjen. [...] Vi bruker fryktelig lite penger på administrasjon, vi har outsourcet fakturering og slikt [...]. Tidligere har det vært mye fokus på å gjøre produksjonene god nok, være faglig godt, få jungeltelegrafene til å fungere, få godt rykte i de rette miljøene [...], og det er nesten sånn at promotering har vært et stort svart hull [...], men vi har ikke brukt mye av de pengene avsatt til promotering. Og det er kanskje noe vi må begynne å gjøre, både fra kommunen og andre finansieringsparter, at vi må bruke større deler av budsjettet på det kanskje. Det trengs å skru opp litt.

Sist men ikke minst kan man snakke om en generell synlighet for miljøer og organisasjoner som ellers ofte vil henvende seg til ”spesielt interesserte”. Mindre varianter av kulturhus og kunstnerfelleskap har nytte av å være ressurser for sine nærområder, men blir ikke synlige av seg selv.

Vi ønsket å sette i gang noe utadrettet, gjøre huset mer synlig og aktivt som en kulturinstitusjon i bydelen og i Trondheim. [...] Vi er egentlig en veldig stor bedrift på Lademoen, og til vanlig er den egentlig ganske «usynlig», eller det er ikke sikkert våre naboer egentlig vet hva vi driver med. [...] Gjennom prosjektene har vi egentlig ønsket å synliggjøre LKV som kulturinstitusjon i byen, at vi er en stor og tung faginstitusjon.

Kulturfondets synlighetsaspekt er med andre ord mangfoldig. Fondet bidrar til større muligheter

- for å gjennomføre selve arrangement,
- til å styrke arrangementenes tyngde slik at det blir mer interessant for mediene å dekke det,
- for å gjøre tydelig på nasjonalt og internasjonalt plan at Trondheim kan håndtere store arrangementer,

- for å synliggjøre at også ”smalere” idrettsgrener eller kulturuttrykk får oppmerksomhet,
- for direkte å bidra til å finansiere PR-budsjetter,
- for større synlighet i lokalmiljøet.

Det er verdt å legge merke til det økonomiske aspektet her er viktig, selv om det i stor grad virker indirekte, for eksempel ved at selve støtten blir en mediasak.

2.7. Tilskuddets betydning

Det økonomiske bidraget fra kulturfondet har vært avgjørende for at 17 av aktørene har kunnet gjennomføre prosjekt/arrangement. Gruppen består av representanter fra store profesjonelle aktører, kulturnæring, store og små frivillige kulturaktører, samt både nisje- og breddekultur. For de resterende har pengene vært nødvendige, men prosjektet ville likevel vært gjennomførbart uten støtte, bare i en mindre skala. Å nedjustere prosjektet ville for flere virket forringende for både kvalitet og omfang, og ikke kunnet gitt dem det samme løftet støtten var med å bidra til. For å spare inn pengene ville mange måttet skrudd opp prisen på billetter som gjør arrangementet mindre tilgjengelig for publikum. For en del aktører, spesielt innen idrett og frivillige organisasjoner, ville risikoen for underskudd, eller det faktiske underskuddet også vært mye større. Som igjen ville medført en betydelig slitasje på både mennesker og økonomi i organisasjonen. Hvor stor betydning støtten har hatt for ulike prosjekter kom blant annet til syne slik:

Nei det ville ikke vært gjennomførbart, eller det ville vært gjennomførbart, men ville ikke blitt gjennomført fordi risikoen (den økonomiske) var såpass stor, og det var så mye kostnader knyttet til det. Og det var vel sånn sett den eneste ordentlige støtteordningen det her, og det holder ikke med en sånn 10-20 000 kr her og en 10-20 000 kr der. Her er det vesentlig støtte som måtte på plass.

Spesielt fra kulturrådet får du aldri så mye som du søker om. Ved at du kan få satt sammen pengene fra fondet og rådet får du en boost av summen slik at det faktisk er gjennomførbart. Med bare kulturrådets støtte hadde det aldri gått.

Hadde vi ikke hatt tilskuddet kunne vi ikke gjennomført prosjektet. Vi gikk inn med litt egne, oppsparte midler, men vi har ikke budsjett til slike prosjekt uten omfattende støtte.

Ting gjøres på dugnad her og det ville vært vesentlig tyngre. Ikke minst når man sitter igjen i ettertid etter å faktisk ha gjort en god jobb at man ikke trenger å sitte der med både underskudd og at man ikke hadde hatt mulighet til å lage det så bra som man ønsket da. Så det er klart det ville vært gjennomførbart, men ikke med samme kvalitet. Det ville vært vesentlig større slitasje på klubben da, både økonomisk og menneskelig.

Fondstildelingen har også hatt betydning for å få annen finansiering fra aktører innen næringsliv og det offentlige (kommune, fylkeskommune og stat). For å få med seg andre på laget er det viktig å ha lokal forankring, å kunne vise til at Trondheim kommune har tro på og ønsker prosjektet. Å ha kommunen i ryggen er med andre ord et signal om at prosjektet er støtteverdig, og at det er godt nok til å satses på.

Det er helt avgjørende, for å i det hele tatt komme i betraktning i kulturrådet bør du ha lokal finansiering. Og når vi kan si at vi har 200 000 fra Trondheim kommune stiller jo vår søknad mye sterkere i den søknadsvurderingen der.

Når vi da etterpå søker støtte hos fylkeskommunen er det viktig at de ser vi har lokal forankring, at kommunen er med.

En viktig terskel for behandlingen i kulturrådet at kommunen sier dette vil vi ha, dette er bra, vi ønsker dette. Da har vi godkjentstempel for søknaden i kulturrådet.

Vi hadde kulturfondet som utgangspunkt når vi søkte Fritt Ord så det har ligget der som en del av budsjettet. Og hvor man da kan skrive bevilget i prosjektet er det en positiv ting når man søker hos Fritt Ord eller andre.

På en annen side har også fondstildelingen hatt stor betydning for en del aktører fordi de har vansker med å finne sponsorer. For mange, spesielt små aktører er det vanskelig å få med seg næringslivet på laget, spesielt om de ikke kan vise til at de har annen finansiering i bunn.

Hvis man skal arrangere et nasjonalt eller internasjonalt stevne krever det mye og det er ikke nødvendigvis så mye sponsormidler å hente der ute for mindre idretter. Og de pengene som er der er veldig tunge å få inn, og det er ikke alle som har ressurser til det. Personlige bekjente og sånne ting.

Jeg tror det var enklere tidligere, før finanskrisen, å få tak i sponsorer. [...] Det er flere om beinet og, jeg tror stort sett at pengesekkene har blitt snørt igjen litt i forhold til for 8 til 10 år siden.

Trondheim er ingen sponsorby. Det er så få bedrifter som tar sponsoring profesjonelt. Det finnes mye stipender, Tælstipendet, som sparebanken holder på med blant annet, men vis meg den bedriften som virkelig tar sponsoring som profesjon.

Betydningen av økonomisk støtte handler med andre ord ikke isolert om kulturfondet, men ikke minst om hvordan støtten derfra kan utløse støtte fra andre kilder.

2.8. Ettervirkninger

Når det gjelder ettervirkningene av fondsmidlene vises det at flere aktører mener de har kommet inn på fast budsjett i kommunen som følge av tildelingen. Andre rapporterer om at lengre samarbeid har ført til at de nå er på statsbudsjettet, noe som også knyttes til tette samarbeid og langsiktig støtte fra kommunen. Satsningen på større festivaler, arrangement og institusjoner i større skala har vist seg for flere aktører som en forutsetning for vekst og videre selvstendighet som kulturaktør. Ved at kommunens støtte lå i grunn i tidlige faser i prosjektene, har også fylkeskommune støttet opp, og videre kulturdepartementet. Dette er først og fremst forløpet til større festivaler og arrangement som gjennom dialog med kommunen har satset stort, og utviklet permanente konsepter. Her kan blant annet TEKS, EVID og Avant Garden nevnes som eksempler på dette, hvor kommunen er i tett dialog og samarbeid, og ikke bare gir midler, men nettverk og kompetanse. Det samme gjelder Kosmorama og andre arrangementer som har et visst omfang. Dette viser at de større satsningene fra kulturfondet har skapt trygge rammer for aktører som ønsker å satse på større arrangementer. Et helhetsinntrykk av ringvirkninger av samarbeid med Trondheim kommune er derfor at det er positivt med tildelingen av midler, men kanskje enda viktigere er kontakten som opprettes med kommunen som gir kultur- og idrettsaktørene kontaktnettverk som skaper dialog og selvtillit til å gjennomføre prosjekter de ellers ikke hadde klart uten støtten.

De positive effektene er helt åpenbare, da Trondheim kommune gikk inn med bevilgning til oss da vi bestemte oss for å ha arrangementet i Trondheim.[...] Det var

den snøballen der som rullet litt ekstra da i og med at vi kom til Trondheim og den tildelingen vi fikk fra Trondheim kommune var helt avgjørende [...] - veldig viktig.

Vi får støtte fra flere nivåer, det startet i kommunen, så ble det utvidet til fylket og nå får vi støtte [på statlig nivå]. Det er en kjempegod illustrasjon på at en normal fødselshjelp kan bli til noe stort. For det er blitt til noe kjempestort.

Jeg tror vi fikk toårig prosjektstøtte, to ganger i hvert fall tror jeg vi fikk det. Men jeg skal ikke si det for sikkert at midlene ble tatt fra fondet begge gangene... Men nå er vi inne på kommunens faste budsjett, med tilskudd de to siste årene.

Vi hadde ikke noen spesielt lang ventetid heller, så da fungerer det forholdsvis greit. Og vi er jo veldig glad for at det kan brukes på den typen arrangementer da, og at idretten er med. Og vi kan si at denne typen idrett da, som ikke har tilgang på det offentlige. Vi er under radaren vi i det daglige i og med at vi ikke har behov for noen form for anlegg, ikke sant.

Flere aktører peker på at større engangsarrangementer som vanligvis skjer i idretten som NM eller andre konkurranser, samt landsdekkende temafestivaler som trolig vil komme tilbake til Trondheim som en konsekvens av samarbeidsviljen til kommunen, oppstår som mulighet gjennom kulturfondet. Prosjekter som har hatt som intensjon å kun gå over en begrenset periode eller som enkelthendelser har i mindre grad slike effekter, selv om det kan tenkes at det kan virke positivt på kunstmiljøet som en helhet dersom det settes av midler til å større engangsarrangementer.

Flere mottakere av kulturmidler beskriver tildelingen fra fondet som demokratisk, og sammenligner Trondheim med andre kommuner som har en helt annen finansieringsmodell. Tildelingen gjennom dialog og søknader skaper altså en form for gjennomsiktighet og trygghet mellom kommunen og mottakerne av midlene. For enkelte aktører er denne støtten essensiell for å kunne tenke langsiktig, og for å tørre å satse på mer kostbare prosjekter enn hva driftsbudsjettene deres tillater.

Et overordnet blikk på ettervirkninger av fondstildelingen viser også at mottakernes egne forståelser av hva som er formålet med arrangementene står sterkt. Dette viser på den ene siden at kulturfondet treffer bredt, men illustrerer også hvordan kunst- og kulturfeltet inneholder sprikende meninger om hva som er formålet med arrangementene. Her varierer tilbakemeldingene veldig: Mens noen fremhever pedagogiske effekter av idrettsarrangementer, vil andre si at arrangementet deres handler om å synliggjøre kunstnere og nisjepregede kulturarrangementer. Her kommer det også frem at mindre økonomiske satsninger fra kulturfondet tillater mangfold og autonomi, slik at de forskjellige aktørene beholder sin identitet og forståelse av det de arbeider med. Gjennom å tillate at aktørene selv definerer rammene for prosjektene, og deretter søker midler for å realisere disse, gir kulturfondet muligheter til å skape bredde i kultur og idrett.

2.9. Søknadsprosessen

I løpet av intervjuene kom det frem ulike opplevelser av søknadsprosessen. Noen har opplevd å motta midler etter å ha levert inn en søknad, og beskriver ordningen som ”enkel og grei”, mens andre påpeker at ”det er jo ikke noe søknadsskjema for kulturfondet”. Dette kan ha sammenheng med at det er opp til ti år siden enkelte av våre informanter mottok tildelingene, samt at kulturfondet er en mer fleksibel ordning. Det er her også verdt å merke seg, som nevnt i kapitlet om tilgjengelighet, at ikke alle har vært

klar over at tildelingen fra kommunen kom fra kulturfondet (også i etterkant av tildelingene), men har oppfattet det som ”kommunal støtte” i mer generell forstand. Et stort flertall av aktørene forteller om en positiv erfaring med den dialogbaserte søknadsprosessen; det tette samarbeidet med kommunen. En aktør trekker for eksempel frem hvor viktig det er at det finnes slike tildelingsordninger som ikke er ”av karakter firkantet”.

Egentlig synes jeg den prosessen i kulturfondet har vært en av de beste. Du kommer med en idé, og så presenterer du den enten skriftlig eller muntlig i korte trekk, og så er det en dialog derifra.

De leser skissene våre før de kommer inn og kommer med tilbakemeldinger, så de er jo en sparringspartner. For de vil jo ha inn best mulige søknader, men det er også bra for oss - det er jo en superbra rådgivningstjeneste som ikke koster oss noe.

At det var lav terskel for å få råd og veiledning gjorde det mulig å sette i gang prosjekt, for våre «skills» ligger ikke i offentlig søknadsskriving.

Du søker på papir og snakker med noen og lærer hvordan du skal gjøre det.

Den dialogbaserte tilnærmingen synes jeg er veldig positiv. Det er en veldig bra tilnærming. Hadde vi vært et useriøst prosjekt eller ikke tenkt veldig langt hadde den andre parten funnet ut av det før man kom langt i gang. Eller kanskje vi var håpløse i starten, men dialogen og innspillene var med og forme og hjalp oss å sette oss på rett spor. [...] I utgangspunktet, da vi startet, så syntes jeg det var litt vanskelig å skjønne hva kommunen ville av og til, og etterlyste litt mer retningslinjer. [...] Støttepenger er ene tingen, men så er det også det å få innsikt i hvordan byen vi jobber i funker, hvilke aktører som er her og bli satt i kontakt med folk. Å heve blikket litt fra det vi driver på med, og å skjønne at det er andre aktører som kanskje har andre synspunkter og behov, hvordan vi kan tilnærme oss dette og samarbeide og slikt. Så jeg tror det er en veldig heldig måte å jobbe på.

Jeg håper dialogen fortsetter selv om vi har fått innvilget støtte i to år, nå, at de ikke bare slipper men tar eierskap til prosjektet gjennom å følge opp, tenker jeg. Men det er også litt vår rolle, sørge for at de er informert. Jeg tror det er viktig at de har interne ressurser til å følge opp de prosjektene de støttet. Ikke bare gi en støtte og avslutte. Det tror jeg er viktig. Men det tror jeg jo vi kommer til å ha, og.

Sitatene over viser at den tette dialogen i søknadsprosessen er verdifull for mange av aktørene. Noen har ikke mye erfaring med søknadsskriving fra tidligere og forteller at de setter pris på den gode veiledningen de får, og at de lærer mer om dette i løpet av prosessen. Dette kan tyde på at en slik form for søknadsprosess gjør at fondsmidler blir mer tilgjengelig også for dem som ikke er profesjonelle kulturaktører. Kommunen blir også omtalt som en ”sparringspartner”, som viser at det er rom for å teste og forbedre ideene sine i løpet av søknadsfasen.

En dialogbasert og tett tildelingsprosess krever mer tid enn en mer tradisjonell søknadsprosess. For noen kan søknadsformen fremstå som omfattende, og tung. For prosjekter der dialogen og tilbakemeldingene ikke oppleves som særlig relevant, enten fordi prosjektet er såpass konkret at det ikke er et behov eller fordi det allerede har en ganske klar visjon, ses dette på mer som et byråkratisk hinder enn en styrke.

Så det er noe med å kunne prøve å se om det går an å ikke være så detaljorientert, gi litt friere tøyler. At man kan si: dette er interessant dette prosjektet, vi skal ikke legge oss opp i hvordan dere gjennomfører det, eller vi liker ikke at dere gjør det, men heller det. Stole på noe, tre år, værsgod. Og evaluere selvfølgelig.

Jeg følte jo at det var krevende å få tilsagnet, det var veldig mange runder. Og jeg synes det var veldig mye mas om detaljer og rapportering. Og [knyttet til] forutsigbarhet i en verden hvor det er fryktelig mange aktører som mente så mye, som kan forkaste eller forstyrre prosessen og fremdriften. Så jeg synes det var veldig mye arbeid for relativt lite midler. Men jeg skjønner jo kommunens behov for å være trygg på at de ikke bare deler ut midler som risler ut i sand og ikke blir noe av.

Vi sendte inn revidert [søknad med prosjektbeskrivelse] tre ganger eller noe sånn.

I ettertid ser vi at dialogen som har vært har vært vel så verdifull som bevilgningen vi fikk.

Den omfattende søknadsprosess trenger ikke oppfattes negativt, selv om den er mer tidkrevende. En aktør som har mye erfaring med søknadsskriving påpeker at dette fører til at de ”slipper å lage en svær søknad som er meningsløs fordi den er feil”. En tett søknadsprosess innebærer for mange av aktørene noe mer enn de økonomiske tildelingene den fører frem til, selv om noen av aktørene først i etterkant blir oppmerksom på hvor verdifull den tette dialogen var. For noen av de store prosjektene, hvor tildelingen utgjør bare en liten andel av budsjettet, peker aktørene på at det kan være mye arbeid for relativt lite midler, men også disse understreker at det ligger mer enn økonomisk støtte i tildelingen fra kulturfondet.

Et annet moment som kommer frem i intervjuene, er at aktører som har mottatt treårig støtte opplever at dette gir dem en trygghet:

Det å ikke vite hva slags budsjett man har fra år til år er veldig usikkert, så det å vite at vi hadde de tre tildelingene i tre år var en veldig stor sikkerhet. Vi var sikre på at vi i hvert fall hadde noe budsjett.

Gjennom intervjuene ble mottakerne av fondets midler spurt om de hadde innspill til fondet, og ett aspekt som trekkes inn er behandlingstiden av søknadene. Noen opplever dem som korte og effektive, mens andre opplever at det har tatt for lang tid. Hvorvidt dette kommer av kommunens måte å arbeide med aktørene på, eller om det først og fremst kommer av at enkelte mottakere har behov for å sikre prosjekter gjennom å ha grunnfinansieringen på plass er usikkert. Tilbakemeldingene var altså meget varierende på dette punktet:

Det fungerer greit at det er søknadsfrister å forholde seg til, og så skulle man helt sikkert ønsket at behandlingstiden var kortere, det er det eneste. Slik at vi har en større sikkerhet i tidlige faser i prosjektene.

Dialogen vi hadde på forhånd var veldig viktig. Både fordi jeg måtte sette meg litt mer inn i hva jeg tenkte, og kommunen også kunne bidra med det de mente var viktig med prosjektet. [...] Det tok litt lang tid etter vi sendte inn søknaden til vi fikk svar [...], nesten et halvt år. Vi hadde jo på en måte blitt garantert penger, det var jo ikke gått gjennom, selvfølgelig. Men jeg tenker at det er veldig fint at det går hele året, at man kan få godkjent søknadene i løpet av året, at det ikke er faste tidspunkt. For andre plasser er det alltid faste tidspunkt, men her har du dialogen, søker og får svar.»

En av mottakerne mente at det ble brukt for mange midler på administrasjon av fondet som heller kunne ha blitt brukt som støttemidler. Denne tilbakemeldingen er for øvrig ikke delt av andre mottakere, men belyser hvordan lengre tildelingsprosesser kan være frustrerende dersom det forsinker prosjekter. Det virket også som om mange av aktørene var fornøyde med behandlingstiden og samtidig også kontakten med kommunen.

Jeg synes tildelingsformen fungerer helt ok. Generelt kan jeg selvsagt si at kommunen, de som jobber der med saksbehandling, som har fagkompetansen, skulle hatt enda mer tid, men sånn er det ikke i praksis. Det har vært helt greit, tilfredsstillende, hatt god kontakt med kommunen, og de har tatt kontakt om de har savnet noe. Så det har gått veldig bra.

Det er altså ikke noe enhetlig bilde på hvordan mottakerne opplever behandlingstiden, men dette reflekterer altså trolig variasjonen og bredden blant fondets mottakere, og at tildelingen krever forskjellige tilnærminger fra kommunens side fra prosjekt til prosjekt.

At søknadsprosessen er preget av en åpen dialog for å dyrke fram gode prosjekter skiller kulturfondet fra mange andre støtteordninger, hvor lukkede søknadsprosesser med frister og konkurranse mellom aktører er det vanlige. Et sentralt aspekt ved søknadsprosessen slik den oppleves av mottakerne er at prosessen i seg selv har verdi, fordi man i dialog lærer hvordan både prosjekt og søknad skal kunne bli bedre. Tilbakemeldinger om at prosessen oppleves som for omstendelig fra enkelte aktører må forstås i relasjon av ulike kompetanse mellom ulike aktører. Noen har betydelig mer søknadskompetanse enn andre, og den dialogbaserte formen kan synes å best støtte dem som mangler slik kompetanse.

2.10. Fondets tilgjengelighet

En av de hyppigere typene tilbakemeldinger vi fikk handlet om fondets synlighet og tilgjengelighet. Tilbakemeldingene her kan deles opp i to kategorier: kjennskapet til fondet som sådan og tilgjengeligheten av informasjon om fondet og mulighetene det gir.

En stor andel av aktørene vi har snakket med forteller at de ikke kjente til fondet før de kom i dialog med kommunen om støtte, eller at det var tilfeldigheter som gjorde at de oppdaget muligheten. En av aktørene, som kjente til fondet, trekker frem hvordan profileringen av fondet var sterk da det ble opprettet i etterkant av salget av Trondheim Energiverk, men at det har blitt betydelig mindre av dette i etterkant.

Det er jo et spørsmål hvor kjent kulturfondets rammebetingelser er i byens befolkning, da. Vi hadde en sterk profilering da vi solgte Everket, men så har det dabbet av, da. Hvor synlig er etterbruken av disse pengene? Så kanskje kommunen kunne ha, ja, vet ikke, kanskje det finnes, hva går pengene til, hvordan kan du søke, litt sånn smart, slik at man får opp kjennskapet, kanskje?

Jeg hadde jo aldri hørt om det før, så det kan jo tenkes at det burde være mer synlig. [...] [H]adde jeg ikke hørt om det gjennom dialog med kommunen eller styrelederen min, så hadde jeg ikke visst om det. Det ligger selvfølgelig på kommunens sider, men det er ikke det du går og leter etter når du ikke vet det.

Andre aktører har, eller har hatt, en vag kjennskap til fondet, uten å vite helt hva målet til fondet og kriteriene for fondstildeling er. De etterlyser i denne sammenhengen tydeligere og mer tilgjengelig informasjon om fondet. Et aspekt som er verdt å merke seg her er at opplevelsen av manglende informasjon ikke kun var en forbigående fase. Flere av aktørene sitter også i etterkant igjen uten videre kjennskap til fondet, og noen også uten å egentlig være klar over at det var fra kulturfondet de fikk støtte.

Det interessante er jo at på det tidspunktet vi søkte var Morten Wolden i avisa og etterlyste søknader til kulturfondet fordi de ikke hadde fått så mange søknader. Men det er ikke rart for den ordningen hadde ikke vært offentlig utlyst, bare litt rykter, man hadde sett at Trondheimsolistene hadde fått litt penger for å dra til Palestina.

Men når vi søkte så fant vi ikke noe informasjon om den søkemuligheten, så det var litt sånn skjult. Vi har ikke hatt innsikt i kriterier, søknader eller tildelinger – det har vært litt sånn lukket, man fikk ikke vite noe om det.

Slik som jeg opplever det, vi har jo søkt kommunen, og så har vi jo egentlig ikke hatt noe styr på hvor om det er fondsmidler eller om det er andre pottter i kommunen. Så det kan jo synliggjøres mer hvilke muligheter som ligger der, og hva man kan søke på.

Vi har aldri opplevd å søke fra kulturfondet, men det kan godt hende vi fikk fra kulturfondet den gangen. Vi har i hvert fall sendt en søknad og fått beskjed og jobbet masse med søknaden for tildelingen fra Trondheim kommune.

Det tegner seg et visst mønster i kjennskapen til og kunnskapen om kulturfondet. Profesjonelle aktører, spesielt de som allerede er godt etablert i kulturfeltet i Trondheim, virker i stor grad å ha i alle fall en viss kunnskap om fondet, mens idretts- og mer frivillighetsbaserte aktører i mindre grad har kjent til det. Gjennom evalueringen ser vi at dette henger sammen med den dialogbaserte tildelingsformen, som har mange fordeler, men som også skaper et inntrykk av en mer intern enn utadvendt prosess. Uten en viss synlighet og tilgjengelighet av fondets retningslinjer risikerer man at potensielt interessante ideer og prosjekter ikke blir vurdert som støtteverdige av kulturfondet. Selv om flere i vår undersøkelse roser de ansatte i rådmannens fagstab for å ha god oversikt over hva som skjer i kulturlivet i Trondheim, er det også flere som reflekterer over hvordan denne manglende synligheten kan medføre at tildelingene i hovedsak går til etablerte aktører som allerede har en dialog med kommunen, mens prosjekter fra mindre aktører, eller som ”faller mellom flere stoler”, ikke ser muligheten. Det bør også komme tydelig frem i slikt informasjonsarbeid at fondet er en støtte rettet mot utvikling og nyskaping av litt større prosjekter, og at det ikke er en fast støtte.

Det måtte jo være at hvis kommunen har en viss pott, at de informerer om kriteriene for å søke og er åpne for at alle har muligheten for å søke, men at det ikke er en vanlig støtte [til drift] men at det bør være noe man ellers ikke har muligheten til å få til. Særlig rettet til de miljøene som ikke har en fast offentlig støtte, for det er jo de som har det vanskeligst med å realisere sånne ting da.

Det kan jo hende at [kommunen] kunne informert bedre. Og så kan det jo hende at den ordningen hvor man skal ta kontakt og utvikle en søknad sammen, det kan jo hende at det er en del som ikke tør det. Og ikke vet helt hvordan de skal gjøre det.

[M]an kan jo dobbeltsjekke at aktørene er klar over [fondet]. Om det blir bekjentgjort godt nok, og annonsert. Det blir det sikkert, men det skader nok ikke å ta en dobbeltsjekk på at det blir det, slik at alle aktører som kunne tenke seg å melde seg på, får anledning til det.

I vår evaluering ser vi at *åpen inviterende informasjon* om fondet er en kritisk faktor, som pekes på av mange. Dette aspektet må også ses i relasjon til forrige kapittel, om søknadsprosessen som utvikles i dialog. Tunge aktører inviteres inn for å komme i betraktning for støtte fra fondet heller enn helt åpne utlysninger. Likevel bør det diskuteres i videre utvikling av fondet om det er mulig å utvikle en mer åpen invitasjon uten å redusere den dialogbaserte søknadsprosessen.

2.11. Fordeling av midler

Det sentrale elementet når det kommer til fordeling er balansen mellom tilstrekkelig størrelse på tildelingene som gis, og antallet søkere som får støtte. Dersom man fordeler

støtte for bredt vil ikke midlene utgjøre særlig forskjell for mottakerne. For store tildelinger på den annen side vil gå på bekostning av bredden som fondet støtter totalt, mellom ulike kulturuttrykk og type mottaker. Aktørene vi har snakket med påpeker viktigheten av at støtten er såpass stor som den er. Samtidig som hver enkelt selv naturligvis skulle ønsket enda mer støtte, forstår de hvorfor tildelingene ikke kan være særlig mye større. Det kan dermed virke som om fondet har klart å finne en balanse som finner aksept blant mottakerne.

Det er viktig at man ser på helheten av et arrangement og ikke prøver å fordele ut til flest mulig. Skal du få til en utvikling, skal du få til et løft så må du gi tilstrekkelig med midler for å kunne klare å utvikle det godt nok.

Det har veldig stor betydning at [...] man kan få en arrangementsstøtte som er av litt størrelse, for å få gjennomført ett større arrangement. Jeg regner med det er flere idrettslag eller idrettsgrener som sitter med samme problemstillingen da, og da holder det liksom ikke å få 10 000 kroner støtte gjennom ett eller annet. Da må du på en måte ha et større fond sånn som det her altså, som kan gi et viktig bidrag for et stort arrangement fordi det har en helt annen kostnad enn en enkel turnering.

Det er jo en stor utfordring å fordele slike midler, det er klart mange vil ha, og hvis man fordeler det for bredt så blir det jo ingenting igjen heller.

Flere av aktørene nevner at tildelingen de fikk fra kulturfondet ikke helt strakk til. Det hadde vært behov for enda mer midler. Disse aktørene påpeker at tildelingen likevel var stor nok til at prosjektet var gjennomførbart, og at det ikke ville vært det uten støtten. For en del aktører bidro støtten fra fondet til å redusere litt av underskuddet, men en del gikk likevel i betydelig underskudd etter arrangementet.

At midlene ikke var tilstrekkelig kom spesielt til syne blant aktører med lite egenkapital og organisasjoner drevet gjennom frivillighet. Dette medførte en del slitasje, da de måtte gjøre mye ekstraarbeid for å få prosjekter til å "gå rundt". For andre strakk pengene til, men peker på at de likevel kunne hatt behov for mer. I disse tilfellene handlet det om å justere prosjektets ambisjoner etter tildelingens størrelse, slik at man ikke fikk gjort det like stort som man ønsket, men på den andre siden var det nok til at det ble gjennomført.

Nei, det blir aldri nok. Og det er klart at hadde vi fått det dobbelte, så hadde vi kunne gjort enda mer for byen og vist frem mer. Men det er klart, alt koster jo, vi må jo være med å bidra på alt i dag, så jeg tror at pengene skulle fått bein å gå på uansett hvilket beløp vi hadde fått. Men 500 000 når en ser på de 15 000 dugnadstimene og alt det frivillige arbeidet som er lagt ned, så syns vi jo at vi fortjener det, det må vi innrømme.

Hvis du ikke har mulighet til å sette av midler i organisasjonen av driften blir det veldig mye timebruk uten at det blir kostnadsført, rett og slett bare som en del av jobben. Det sliter på andre områder, det er ikke tid til å søke andre steder til andre deler av virksomheten vår. [...] På forprosjektstøtten skulle vi ønske vi var i en annen liga, men vi har forholdt oss til virkeligheten og jobbet livet av oss for å få visjonene og de økonomiske mulighetene til å gå i hop.

Det er et prosjekt som er mobilt og skalerbart, sånn at vi tar det vi får og gjør det vi [kan]. Andre prosjekter kan jo være sånn at det ikke fungerer før man er på et visst nivå, men her er veien målet. Mer midler - mer produksjon, så enkelt.

Ikke uventet ser vi at mange aktører kunne ønsket seg større støttebeløp. Samtidig går det fram gjennom intervjuene at støtten gjør en stor forskjell på det økonomiske planet, til å redusere underskudd, øke ambisjoner, eller gjøre et arrangement mulig i det hele tatt. Som

påpekt i tidligere kapitler er dessuten den økonomiske delen av støtte bare en av flere bidrag når man kommer inn som støtteverdig.

For lokale aktører av den typen fondet typisk støtter har størrelsen på tildelingene vært helt avgjørende. Det blir påpekt at det å gi en støtte av betydning og satse på relativt få større prosjekter heller enn flere små er en bra måte å bruke pengene på, da det generelt sett ikke holder med mindre tildelinger til den typen prosjekter som fondet ønsker å fremme. Støtteordninger med muligheten til å gi ut støtte i denne størrelsesordenen er en mangelvare, og fondet fyller dermed en viktig funksjon.

2.12. Endringsforslag

Under intervjuene dro aktørene frem tilbakemeldinger som ikke direkte er knyttet til de foregående kapitlene. Noen aktører peker på at fondet oppleves som politisk styrt. Spesielt aktører innenfor kunstfeltet opplever at det ikke er spesielt lett å bli hørt, og at de som vurderer dem ikke sitter med god nok innsikt på feltet. Det etterspørres i denne sammenhengen at kommunen i større grad involverer uavhengige fagpersoner til å hjelpe til med evalueringen av hvilke prosjekter som er aktuelle for støtte, og muligens bruke disse i en utlysningssammenheng.

Nå er det vel slik at kulturfondet er veldig politisk styrt. Om det skal bli et innovativt fond for kreative krefter i Trondheim, bør det vel utlyses med en litt mer uavhengig jury enn en politisk prosess. Det er ikke nødvendigvis politikerne som sitter inne med den beste kompetansen [...]. Men jeg tenker at en faglig jury kunne gjort en bedre vurdering av bruk av [...] kulturmidler [...] og gitt et råd til politisk nivå.

Selv om dialogen er god når den først er i gang, etterlyses det på noen områder tydeligere informasjon fra kommunens side. Som vi tidligere har rapportert er det et ønske om bedre informasjon om fondet tilgjengelig generelt, men det som trekkes frem på tilbakemeldingene handler i stor grad om informasjon om samarbeidet videre. Dette henger til dels sammen med ønsket om tettere oppfølging i etterkant. En av aktørene etterspør spesifikt bedre informasjon og retningslinjer rundt rapporten som skal leveres i etterkant.

Vi har akkurat sendt inn rapport og det var en liten tekst i vedtaket om hva vi skulle rapportere. Så det var klar nok tale, men det hadde vært mye enklere, og vi hadde nok kunne levert en mye bedre rapport, om vi hadde en struktur, mer sånn "hvilken informasjon vil vi ha". Vi blir litt amatører når vi skal snakke effekter. Vi har ikke kompetanse eller budsjett til å leie inn folk heller. Da hadde vi måttet begynne å hente økonomer og forskjellig ekspertise [...]. Vi føler nå at vi skal levere en stor rapport uten føringer, så vet vi ikke helt hva vi skal gi svar på. Og hvis hver aktør i kulturfondet skal leie inn hjelp for å finne ut hva man skal svare på, så ville det vært mer rimelig om kommunen en gang leide inn noen til å lage et strukturert svarsystem som da blir litt sånn leksehjelp for alle aktørene som skal rapportere. Så det med datainnsamling, hvilke data er det interessant for kommunen å få, effekter, skal vi snakke arbeidsplasser, omsetning, det sosiale, det omdømmemessige, finnes det noen brøker for å regne det ene til det andre?

Ja, jeg kunne tenkt meg, det her er offentlige midler som det må være åpenhet om, informasjonen må være tilgjengelig for offentligheten. Det er viktig at det blir synliggjort hva pengene blir brukt til, og en presentasjon av prosjektene. Sånn at publikum lett kan spore opp hva pengene er brukt til. Det er også viktig for kommunens goodwill, at publikum støtter opp om å bruke kulturmidler på den måten der.

Nå fikk vi tre år med slike midler, men da vet ikke jeg, betyr det at vi er ekskludert fra å søke igjen? Skal vi ha en karantene på tre år før vi kan søke igjen? Fordi jeg kjenner ikke til systemet, eller reglene og kriteriene for det fondet der. Jeg kunne tenkt å hatt en litt nærmere dialog.

Et konkret forslag for å bedre effekten av fondet går på å spisse det mer og vedta tidsavgrensede satsningsområder. Gjennom slike kan man sørge for å støtte flere prosjekter innenfor det samme feltet over en viss, kortere periode, og slik få en synergieffekt som bidrar til å skape et sterkere miljø på dette området.

Det kunne kanskje blitt spisset, hvis det er rom innenfor vedtektene, ikke utlysningene, men det de gir midler til. Om de kan gi en handlingsplan innenfor vedtektene som finnes så er det et alternativ, tenker jeg.

Så jeg ønsker meg jo mer, at man på bred basis hadde gjort en prioritering, at liksom sånn for tildelingen i 2015 så ønsker man jo å sette fokus på de og de områdene for eksempel. Og så har man jo nå etablert en type støtte man kan søke på for øvrige arrangementer som jeg tror mange idrettslag søker på. Så kulturfondet kunne man sånn sett ha spisset enda mer i forhold til hvilken utvikling man ønsker å støtte og tydeliggjøre.

Et annet konkret forslag for å bidra til nyskaping er å sette av en mindre sum fra fondet til et innovasjonsverksted. Nyskaping og innovasjon skapes ofte gjennom mer kaotiske samhandlingsprosesser, og det å utvikle en slik arena, der folk fra flere forskjellige felter – alt fra forskning og utdanning til kultur og kunst - møtes for å utvikle nye ideer innenfor en åpen ramme, med en støtte fra fondet, kunne være interessant.

Det er ikke alltid gjennom en søknadsprosess en ser et kreativt mål. Et kreativt mål skjer jo ofte i en samhandling, litt sånn kaospilot, idédugnad, jeg får en idé, du kobler på min, assosiasjonsgreier. Så om man virkelig skulle brukt det som et kreativt, innovativt fond som stimulerer til nyskaping så burde det vært satt sammen folk fra utdanningsmiljøene, forskningsmiljøene, kunst- og kulturmiljøene og laget noen innovasjonslab'er, verksted. Det synes jeg kunne vært morsomt. Og da kunne det ligget en slags gulrot, 100 000 i start eller?

Innspillene peker på flere ulike aspekter ved fondet og måten det brukes på som er verdt å ta med i en videre diskusjon.

3. Avsluttende diskusjon: Kulturfondets dimensjoner

Det kommer fram i denne evalueringen at Trondheim kommunes kulturfond bidrar i tre dimensjoner, den *økonomiske*, den *organisatoriske* og den *symbolske*. Økonomisk bidrar fondet til å utvide økonomisk handlingsrom for aktører i kulturfeltet. Organisatorisk bidrar fondet med nettverksbygging både i kommunen og mellom relevante aktører ellers. Symbolsk bidrar fondet til å gi status, legitimitet og synlighet til mottakeres prosjekter. I vår undersøkelse ser vi at aktørene gjennomgående peker på betydningen av disse dimensjonene, og underbygger at den (mest umiddelbare) økonomiske dimensjonen bare er en del (men ikke uviktig del) av hele bidraget. Dette tredelte bidraget henger blant annet sammen med den dialogbaserte søknadsprosessen.

Utgangspunktet for vår evaluering av kulturfondet var å belyse i hvilken grad tildelingene reflekterer målene i kommunens planverk på kulturområdet, ut fra følgende åtte spørsmål. Våre svar på disse spørsmålene er skissert i kapitlene i høyre kolonne.

1. På hvilken måte har tildelingene fra kulturfondet bidratt til utvikling og/eller nyskaping på kulturområdet i Trondheim?
2. Hvilken betydning har tilskudd fra kulturfondet har hatt for prosjektet/arrangementet?
3. Hvilke eventuelle andre ettervirkninger av tildelingene ser man?
4. Har tildelinger fra fondet bidratt til økt oppmerksomhet?
5. I hvilken grad har tildelinger fra fondet bidratt til medfinansiering fra andre parter?
6. Ligger tildelingene fra fondet på rett nivå i forhold til potensialet i søknadene/prosjektene, og i forhold til formålet med fondet?
7. Hva slags bredde representerer tildelingene representerer
8. Bør bredden revideres?

Mens spørsmål 2-5 handler om hvert enkelt prosjekt, er spørsmålene 1 og 6-8 knyttet til fondet som sådan. I de tolv analysekapitlene besvares disse spørsmålene på nyansert vis. Spørsmål 1 derimot, om hvordan fondet bidrar til utvikling og nyskaping, er et vanskelig spørsmål å besvare, fordi man ikke vet om potensialet er større. Som det går fram av endringsforslagene i kapittel 2.12, er det alltid mulig å utvikle kreative prosesser mellom ulike aktører som potensielt kan utløse mer radikale kulturuttrykk eller arrangementer som skiller seg mer ut fra det vi ellers ser. Det blir opp til en politisk behandling av denne evalueringen å eventuelt bruke dette innspillet til mer eksperimentelle prosesser for nyskaping innenfor det kulturelle området.

Som det går fram av rapporten setter aktørene i hovedsak pris på den dialogbaserte formen, hvor tildeling fra dette fondet skiller seg fra mange andre tildelingsprosesser. Dette gir jo nettopp muligheten for gjennom utvidet dialog å eksperimentere med nye former for utvikling gjennom kreative kollektive prosesser.

Mer standardiserte søknadsprosesser finner vi innenfor stadig flere samfunnsområder, ikke bare kulturfeltet, men også for eksempel innenfor forskning og sosialt arbeid, hvor utlysninger, faste frister og uavhengig søknadsskriving preger tildelingene. Når vi lever

i samfunn så sterkt preget av prosjekter (Jensen 2009) og søknadsskriving, blir transaksjonskostnadene for å sette i gang arbeid/tiltak/arrangementer raskt meget høye (Tjora 2013), både ved at mange bruker tid på å søke og ved at søknadsbehandling krever ressurser. Vi risikerer et kostbart kulturliv som blir lite produktivt. Sett fra et mer sosiologisk orientert ståsted er det lett å sette pris på den dialogbaserte tildelingen som en mer aktiv rolle i å delta i formingen av byens kulturliv, og som en motvekt til alle de områdene i samfunnet hvor så mye ressurser brukes i søknadsskriving.

Det går tydelig fram i evalueringen at kulturaktørene setter pris på kulturfondets måter å jobbe på. Det er ingen tvil om at denne evalueringen må anbefale å holde fast ved fondets arbeidsmåte, men gjerne ta innspill om tilgjengelighet (kapittel 2.10) og løfte opp en diskusjon om nye kreative prosesser (kapittel 2.12).

Referanser

- Jensen, A. F. (2009) *Prosjektsamfundet/Prosjektmennesket*. Århus: Århus Universitetsforlag.
- Røstad, K. (2014) *Fra entusiasme til administrasjon* Institutt for sosiologi og statsvitenskap. Trondheim: NTNU.
- Tjora, A. (2012) *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Tjora, A. 2013. Privatiseringens kostnader. *Klassekampen*, 22. mai.

Vedlegg 1: Intervjuguide

Innledningsvis

- Kan du fortelle meg litt kort om prosjektet deres?
- Vil du si at prosjektet først og fremst er profesjonelt organisert, eller er det overvekt frivillige?
- Vet du hvordan dere kom i kontakt med Trondheim kommune om støtteordningen?
  - Var det dere som tok kontakt, eller var det kommunen?
  - Hva tror du var utslagsgivende for at dere fikk støtte?
  - Hvordan kom dere i betraktning for å få støtte?

Prosjektet - støtten

- Hvilken betydning har tilskuddet hatt for prosjektet/arrangementet?
  - Ville prosjektet vært gjennomførbart uten tildeling?
- Hva avgjorde hvor mye midler det ble søkt om?
- Var tildelingen tilstrekkelig/passelig i omfang? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvordan ble pengene brukt?
  - Ble det som en konsekvens av støtten brukt ekstra midler på promotering?
- Har tildelingen gitt prosjektet økt oppmerksomhet?
  - Er det noen (positive/negative) effekter av å ha Trondheim kommune som samarbeidspartner?
  - Har det vært lettere å få annen finansiering med fondstildelingen i ryggen? Har det fungert som et slags «godkjent»-stempel?
- Hvilke andre finansieringskilder hadde prosjektet?
- Har tildelingen ført til noen ettervirkninger for prosjektet?
- Hvordan fungerer tildelingsformen i praksis? (fremfor utlysning)
  - Blir midlene blir fordelt rettferdig?
  - Hva synes dere om tildelingene?

For aktører med flere prosjekter

- Hvilke prosjekter er det dere har fått støtte for?
- Kan du si noe kort om forskjellen på disse?
- Hvis ja, vil du si at erfaringene med kulturfondet har vært ulik for de forskjellige prosjektene?

Fondet

- Hvordan har fondstildelingen bidratt til den videre utviklingen av organisasjonen/prosjektet?
  - Har det ført til videre prosjekter (som ikke har fått tildeling/som også har fått støtte)?
- [for frivillige] Hvilken betydning har kulturfondet for arrangementer og prosjektet satt i gang av frivillige organisasjoner?
- [for kulturnæring/prof kult.aktør] Bidrar fondet til økt nyskaping i kulturnæringen i regionen generelt?
- [for idrett] Hvilke betydninger har kulturfondet for idrettsarrangementer i og rundt Trondheim?
- Bidrar tildelingene fra kulturfondet til bredde i kultur/idrett, og i så fall på hvilken måte?
- Har dere noen andre innspill til fondet?
  - Forslag til forbedringer? Hva kunne ha vært gjort annerledes?
  - Er det noe annet vi ikke har vært inne på?

Vedlegg 2: Liste over intervjuede aktører

Aktør	Dato	Type intervju	Varighet
ArtHotel	12.12.14	Telefonintervju	17 min
Avant Garden	2.12.14	Ansikt-til-ansikt	63 min
Brynhild Bye-Tiller	8.12.14	Ansikt-til-ansikt	38 min
Bondeungdomslaget	1.12.14	Telefonintervju	13min
Byneset Golfklubb	3.12.14	Telefonintervju	19min
Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab	2.12.14	Ansikt-til-ansikt	15min
EURO 2008	2.12.14	Ansikt-til-ansikt	13min
En Verden i Dialog	1.12.14	Telefonintervju	27min
Granåsen aktivum	4.12.14	Telefonintervju	40 min
Harald Nissen	4.12.15	Telefonintervju	70 min
Ilsvika Atelier	28.11.14	Telefonintervju	18 min
Jødisk museum	8.12.14	Ansikt-til-ansikt	28 min
Kosmorama	2.12.14	Ansikt-til-ansikt	54min
Lademoen kunstnerverksted	1.12.14	Ansikt-til-ansikt	50 min
Luftforsvarets musikkorps	10.12.14	Ansikt-til-ansikt	12 min
Museene i Sør-Trøndelag	3.12.14	Ansikt-til-ansikt	40 min
Kirkelig fellestråd	3.12.14	Ansikt-til-ansikt	31min
Norges Musikkorps Forbund	1.12.14	Telefonintervju	15 min
Norway Events	2.12.14	Telefonintervju	35 min
NTNU: Polen 2006, India 2011	16.12.14	Telefonintervju	19min
Olavshallen	2.12.14	Telefonintervju	30 min
Senter for tidligmusikk	3.12.14	Ansikt-til-ansikt	18min
TEKS	2.12.14	Ansikt-til-ansikt	77min
Trondheim Calling	12.12.14	Ansikt-til-ansikt	80 min
Trondheim kammermusikkfestival	1.12.14	Ansikt-til-ansikt	19min
Trondheim kultur og næring	15.12.14	Ansikt-til-ansikt	34 min
Trondheim Velocipedklubb	3.12.14	Telefonintervju	16min
Trondheimssolistene	16.12.14	Telefonintervju	19 min
Vikåsen bordtennis	12.12.14	Telefonintervju	25 min
Vitensenteret	12.12.14	Telefonintervju	21 min